

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

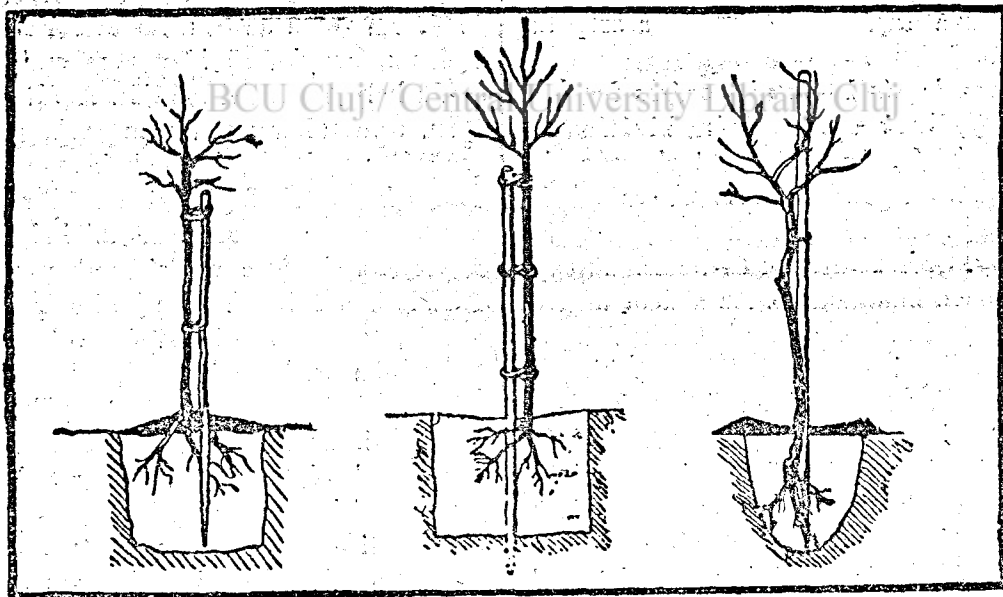
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Tavasza való tudomány.

A tavaszi napsugár első melegére erdő-
mezőn megindul a pezdülő élet. A gazda-
munkái is megszorodnak, sokszor azt sem
tudja mihez fogjon, hogy mindent idejében
és rendjében végezzen el. A tavaszi elmélke-
lés tehát sok mindenről szólhat! Ez alkalom-

tét zöld fenyvesek diszlettek, áthatolhatatlan
tövis rengeteg keletkezik, aminek az ember
semmi hasznát sem veszi.

A Mezőségen és Erdély többi részein is,
ahol hajdan gyönyörű erdőségek voltak, az
erdők kiirtása után kopár hegyoldalak marad-

Magasan ültetett facsemete.

Jól ültetett facsemete.

Mélyen ültetett facsemete.

nal a fásítások hasznáról és a fásítások cél-
szerü keresztülviteléről fogunk elmélkedni,
mert ez nagyon időszerű kérdés. Bármerre já-
runk Erdélyben azt látjuk, hogy a gazdák a
fát nem becsülik meg érdeme szerint.

Ha szétnézünk a Székelyföldön kopár
meggyerincek vizmosásai és kőomlásai hirdet-
lik, hogy a kiirtott erdők helye néhány év
múlva teljesen hasznavehetetlenné válik. El-
képi azokat a borsika és tövis s azokon a helye-
ken, ahol hajdan gyönyörű lombdők és sö-

tak s azokon az árvalányhaj fehér üstökét len-
geti a szél, a jószág alig él meg rajtok.

Gazdasági udvarokon, utak mellett, hatá-
rokon alig végeznek kisgazdáink fásítást nem
is szólva arról, hogy gyümölcsösök telepítésére
sem gondolnak. Pedig a mai viszonyok között,
mikor a gabona árak annyira leestek, óriási je-
lentősége van a gyümölcsösök telepítésének!

A gazda által végezhető fásítások többfé-
lék lehetnek. A mi viszonyaink között a kö-
vetkező esetek jöhetnek figyelembe.

Elsősorban kell megemlítenünk a *gyümölcsösök létesítését*, nemcsak kimondott gyümölcsös kertekben, hanem gazdasági udvarokban és a határokon is. A gyümölcsfák telepítése különösen könnyű ott, ahol az erdőben szép vadalma és vackorfákat lehet találni. Ezeket kiszedve és hazavive elültetjük és oltás után nemes gyümölcsfákká változtatjuk. Az ilyen módon való gyümölcsfatelepítésnek megvan az a haszna, hogy az a fa, amelyiket beoltottunk, hozzá van szokva az ottani viszonyokhoz és nem pusztul el. Különösen áll ez Erdély hidegebb éghajlatú vidékeire, mint amilyenek a Székelyföld egyes részei. Ilyen helyekre csak helyi faiskolából vagy az erdőből származó vadalanyokba oltott gyümölcsfáknak van sikere. A melegebb vidékeken levő faiskolából hozatott gyümölcsfa csemeték, ha meg is fogamzanak, hamar elpusztulnak, vagy sohasem fordulnak termővé. Az oltás és szemzés megtanulása nem nagy dolog, ha minden községben egy-ember megtanulta, a többi gazdák játszva sajátíthatják el ezt a szép tudományt.

A száraz kopárokban, vízmosásos legelőknél és mesgyéknek a befásítására kiválóan alkalmas az akácfa. Az akácfa a leghasznosabb gazdasági fa! Éghajlatban nem válogató, rendkívül gyorsan nő és emellett fája rendkívül kemény. Szérszámfának és tűzifának egyaránt kitűnően használható. Az akácot magról szokták szaporítani, a magvakat iskolába vetik el és a fiatal csemetéket ültetik ki. De igen jó szolgálatot tesznek az akácok telepítésénél az akácfa gyökérsarjai is. Az akácfa-nak ugyanis rendkívül erős sarjadzó képessége van. Ez sok gazdának okoz bosszúságot, mikor a határra vagy árokszélre ültetett akáctól 10—15 lépés távolságra megjelennek a fiatal gyökérhajtások. Ha azonban az ember ezeket a fiatal gyökérhajtásokat egy-két arasz mélyről gyökerestől kiszedi, az a föld művelhetőségét nem zavarja sőt a kiszedett hajtásokat fásításra lehet felhasználni. Az olyan legelőknél, ahol a nap sugarai mindent kipérszelnek már csak azért is kellene néhány akácfa ültetni, hogy annak árnyéka védelmet nyújtson a fűnek és az állatoknak. Az akácfa nagy hasznot hajt az által is, hogy virágából a méhek kitűnő mézet gyűjtenek. Ahol tehát akácokat létesítünk, ott a méheskedésre nagy jövő vár!

Olyan helyen, ahol a diófa jól diszlik, az akác szerepét kitűnően tölti be a diófa is. Igaz, lassabban nő, de gyümölcsöt termő dió mindig jól értékesíthető árucikk.

Nedves helyekre, rétekre, vízmosások folyásaiba nem való az akácfa. Oda fűnyárfát, vagy jegenye-nyárfát kell ültetni. A fűzfá fiatal hajtásait, különösen ha valamilyen nemesebb fajta fűzfát ültettünk, kosborfonásra lehet felhasználni. Azt mindenki tudja, hogy a nyárfából kitűnő nők és fakanalak készülnek. Az öreg nyárfákat a gyufagyárak is szívesen vásárolják, a gyufaszálakat nyárfából vágják. A mellé ültetett fáknak megvan az a haszna, hogy védelmet nyújtanak az árvizek ellen.

Végül nem szabad megfeledkeznünk arról a fontos dologról sem, hogy a gazdák ne rolt erdeit részesítse szakszerű ápolásban. A fiatal erdők legeltetése vagy elhanyagolása rendesen azt eredményezi, hogy a hajdanán szép erdő helyén soha többé nem lesz erdő.

Nem volna teljes a fásításról szóló tájékoztatásunk, hogyha röviden nem említenénk meg a fák helyes ültetési módját. A fát sem túl mélyen, sem túl magasán nem szabad ültetni. Magról nevelt fa, ha helyén marad, természetesen foglalkozik a földben. Amikor azonban mint csemetét ültetünk helyére, az ügyeljünk, hogy a gyökérsarjak pontosan feküdjék a földben az új ültetés alkalmánál is, mint az eredeti helyén volt. Különösen nagy hiba az, ha a fát mélyebben ültetjük, mint eredeti helyén állott. A gyökér nem lélez, mert a levegőt elzártuk tőle és megfullad, mint az olyan ember, akire föld rakódik. Első képünkön megfigyelhetjük, hogy hogyan kell a fát helyesen ültetni? Ehhez csak annyi hozzátenni valónk van, hogy a fát kissé mindig ültessük magasabbra, mint ahol eredetileg volt, mert a természetes ülepedés folyamán a fa úgy is sülyedni fog.

A Csendes-tenger szigetein élő vadaknál az a szokás, hogy mikor egy gyermek születik, a szülők azonnal egy fát ültetnek, még pedig gyümölcsöt termő úgynevezett kenyérfát, hogy ezzel a gyermeknek az élelmét biztosítsák. Ez az érdekes szokás gáljon példaképpül nekünk is, mert mintha az ültetett fa nemcsak élelmet, tüzelőanyagot, hanem árnyat szolgáltathat, hanem nagyon szép díszet is hoz.

Hol marad a Hangya?

Nagy örömmel és lelkesedéssel olvastam a Magyar Nép folyó évi 7-ik számából „Összefogás egészséges alapon“ és „Hogyan szervezhetjük meg falvainkat egészséges alapon“ című cikkeket. Engedtesse meg, hogy gyakorlati tapasztalatom alapján e két cikkre együttesen válaszoljak, miután mindkettő egy célt szolgál.

Az egészség, az emberi testi szervezetben, úgy teljes, ha minden szerv működik és ha egyik szerv túlzott működésével nincs hátrányára a másinak. Mert mihelyt ez utóbbi megvan, az egészség nem teljes.

Áll ez a falu egészséges alapon való szervezésére is. Amily lelkes örömmel olvasom, hogy a Hitelszövetkezetek Központja tervbe vette a falu népének gazdasági és kulturális megszervezését, éppen annyira sajnálom, hogy ebből az egész mozgalomból, célkitűzésből, szervezkedésből a *Hangya* szövetkezet ki van hagyva s említés sincs róla téve! Hogy kinek a hibája, vagy szándékos mellőzés-e? Ennek is végére járunk, csak most egy más oldalát világitom meg e kérdésnek.

Hányszor irtunk, mennyiszor hangoztatuk kisebbségi nehéz életünkben az összetar-

tás, az egyesülés, a testvériség szükségességét. Hát ha e kérdés megvalósulása valahol szükséges, akkor a falu szervezésének megvalósításánál elsőrendű szükséglet. Hiszen az intézmények nevében benne rejlik a megoldás ilyen irányu feladata. Vagy miért viselik az egyetemes központi intézmények egyik a Hitel- másik a Hangya fogyasztási szövetkezet magasztos keresztény fogalmi címet? Azért, hogy egymás mellett idegenül menjenek el? Nem-e azért, hogy keressék és találják meg a nép között és a nép előtt is a jó példaadásként a közös munkához vezető utat s igyekezzék egyik a másikának segítségére menni? Ha azt hangoztatjuk, hogy a szövetkezésben rejlik az erő, akkor a szövetkezetek központjai járjanak ebben jó példával elől.

Nem tudom e pillanatban, hogy a Hangya központi vezetősége megvolt a megindított szervezkedő mozgalomra nézve keresve? De azt a célkitűzésből látom, illetve olvasom, hogy meglévő szövetkezetei nagyobb százalékkal ezt a célt ő is tudja munkálni. Miért és hol marad akkor az egészséges, testvéri szövetkezeti alapon való szervezkedés?

Ürmösi József.

KÜLFÖLD

Fellángoló remények. Egyelőre csak a tengeri haderők leszerelésénél. Ez a szintén nagy fontosságú munkája a világbékekének, amint jól emlékezünk rá, nem jutott tovább az angol-amerikai-japán megegyezésnél, mert az olasz-francia ellentéteket nem lehetett elenyésztetni. Most komoly reménység van ennek a nehézségnek a kiküszöbölésére. Henderson angol külügyminiszter ugyanis párizsi közvetlen tárgyalásaival megnyerte a francia kormány hajlandóságát a már meglévő hármass megegyezéshez való csatlakozásra és azonnal tovább utazott Rómába, hogy az olaszok hozzájárulását is biztosítsa. Ha utjának sikere

lesz, az öt legnagyobb tengeri hatalom hajóhadának leszerelése, helyesebben korlátozása az általános leszerelési tanácskozás 1932. évi megkezdésére befejezést nyer s nagyon kedvezővé fogja tenni a jó eredmény kilátásait.

Nemzetközi gazdasági tanácskozás. Ez most folyik Párizsban, az összes európai államok élénk részvételével. Itt is reménység van olyan megoldásra, amely alkalmas lesz a gazdasági válság enyhítésére, épen ott, ahol a válság a legnagyobb: a dunai mezőgazdasági államokban s így nálunk is. Az európai ipari államok, elsősorban Németország, Ausztria, Belgium, Csehország és Olaszország, de a távolabb fekvő Anglia, Hollandia, Dánia és Svédország kép-

viselői kijelentették, hogy államaik hajlandók a dunai államoktól és Lengyelországtól nagyobb mennyiségű gabonát átvenni, ha azt megfelelő árrban és minőségben kapják. Erre a termelő államok képviselői rögtön közölték a szükséges adatokat s most már arról folyik a tanácskozás, hogy milyen módon lehetne megkötni a szerződést? Ha ez sikerül, remélni lehet a gazdasági válság érezhető megkönnyülését.

Állandó hadsereg Ausztriában. Az osztrák országgyűlés pártkülömbőség nélkül kívánja az általános védkötelezettség visszaváltását s felszólította a kormányt, hogy a nagy antant hatalmainál minden lépést tegyen meg ennek a jogos kívánságnak a teljesítésére.

Merényletek hete. Az elmúlt héten két politikai merénylet volt s mindakettőnek haláleset lett a következménye, bár az egyikben nem annak a halála, aki ellen a merénylet történt.

Az egyik merényletet Zágrábban követték el a horvát nemzeti harcok egy nagyképzetségű munkása: Sufflay Milán egyetemi tanár ellen. Vasbottal kapott fejére három borzalmas ütést s ezek halálát okozták, anélkül, hogy egy percre is visszanyerte volna eszméletét. A horvát nemzeti politikusok véleménye szerint a Radics megöletése óta ez a legnagyobb csapás, ami a horvát nemzetet érte. A tettesnek nyoma veszett. Nem is fog soha kézre kerülni.

A másik merényletnek Bécs volt a színhelye és Zogu albán király a kiszemelt áldozata. Az operából jött ki a király, mikor a három merénylő rátámadt s revolveréből valóságos sortűzzel fogadta. A király még sem sebesült meg, mert környezete körülfogta, de egyik kísérője holtan maradt ott, a másik pedig súlyosan megsebesült. A merénylők közül kettőt azonnal elfogtak, a harmadik megmenekült. Albán emigránsok követték el a merényletet, amint ők mondják, politikai okokból. A vizsgálat eddigi adatai szerint azonban pontosan kidolgozott messzeágazó összeesküvés eredménye a merénylet, mégpedig amint az olasz ujságok írják, szerb kéz mozgatására.

Elégtétel a magyar kormányzónak. Két csehországi ujság nagyon súlyosan megsértette a magyar kormányzót s ezért a magyar kormány prágai követé- közbelépésre utasította. Ennek meg is lett az eredménye, mert Benes külügyminiszter írásban fejezte ki a cseh kormány sajnálkozását s egyuttal közölte, hogy teljes befolyását sulyba vetette hasonló támadások megakadályozására. Csehországnak, úgy látszik, komoly érdeke, hogy jó viszonyt teremtsen Magyarországgal, mert már a kormány egyik tagja is sürgeti a kereskedelmi szerződés megkötését, rámutatva az óriási károokra, amik a cseh ipart érték a vámháború folytán.

Jelent a Jövőért.

A béke tizenharmadik évében nyakunkra szakadt a nyomorúság, a nincstelenség úgy anynyira, hogy immár létünk, fennmaradásunk veszélyeztetve van. Siralmasan nyomasztó gazdasági helyzetünkben még az vizsgálásunk sem lehet, hogy faji kulturánk szabadon fejlődhetik, s legalább e téren fajunkat nem fenyegeti veszély. Egyházi, iskolai célokat szolgáló alapjaink elvették, önerőnk- ből, a társadalom, a nép áldozatkészségéből tartjuk fenn — úgy a hogy — egyházainkat, iskoláinkat. De ennek ellenére beállott az a szomorú helyzet, hogy hitvallásos elemi iskoláink egy részét fel kell adnunk, kevés főiskoláink közül pedig le kell építenünk olyanokat, melyek a múltban is bástyái, végvárai voltak egyházunknak, faji kulturánknak.

A jelenlegi adott viszonyok között is, jóllehet népünk teher-

bíró képessége elérte a végső határt, elég szépen nyilvánul meg a társadalom áldozatkészsége. Így a jelent legalább egyelőre biztosítottak tekinthetjük, azonban jövőnk és a jövőre való kilátásaink teljesen bizonytalanok. Épen ezért nekünk, a jelen fiainak, kik Isten, a történelem és dicső őseink szelleme előtt felelősek vagyunk a jövőért, meg kell találnunk a módját a jövő megalapozásának.

Ennek lehetőségét és mibenlétét az alábbiakban világítjuk meg.

Igen sokan vannak, akik szeretnék egy szerényebb alapítvány által nevüket megörökíteni, de erre az anyagi erők hiányában képtelenek. Az ilyen lelkes magyar testvéreinknek nyújt módot erre a „MINERVA“ Biztosító Intézet az által, hogy csekély évi díj ellenében 20 évi időtartamra, életbiztosításokat köt az ezt akarókkal olyanfor-

mán, hogy valaki pl. 10.000 leies alapítványt óhajt tenni, mely összeg halála esetén azonnal, vagy a kitűzött 20 év elérésekor kifizettetik. Ha az illető alapítványt tevő eléri a 20 évet, készpénzben kezéhez kap egy tekintélyes összeget, s mégis halálesetre díjmentesen biztosítva marad 10.000 leire, melyet mint nevét megörökítő alapítványt fog halálakor az általa megjelölt iskolának, vagy egyháznak a biztosító intézet kifizetni.

Közelebbi felvilágosítások minden egyházközség lelkesi hivatalában nyerhetők.

Magyar Testvéreink! Adva van a lehetőség fajunk, egyházunk, iskoláink jövőjének megmentésére. Akiben él még az ősök áldozatos szelleme, siessen alapítványi szándékát papjánál bejelenteni. Mutassuk meg, hogy élni fogunk, mert élni akarunk!

Béltelti K. Sándor.

Belpolitikai hírek

Visszavonták a kisebbségekre nézve sérelmes, vasúti nyelvrendeletet. Lapunk múlt sz. napában közöltük a hirt a vasútgazgatóság sérelmes rendeletéről, hogy a vasutasoknak csak románul szabad beszélniök és az általános közönség csak románul érhet a vasutasoktól felvilágosítást. A rendelet ellen, mint írjuk, a parlamentben és a szenátusban tiltakozás hangzott el a kisebbségek részéről. Ezekre a tiltakozásokra most válaszolt Raducanu miniszter és kijelentette, hogy a rendelet nem vonatkozik a közönségnek és a vasutasoknak egymás között való érintkezésére. Csupán arra vonatkozik, hogy minden vasutasnak kell tudnia románul. Tehát a munkásoktól sem lehet a jegykiadást, vagy választ megtagadni, ha a tiltakozás alkalmával magyarul beszél.

Itt említjük meg, hogy a román köröket is élen foglalkoztatja a rendelet. A Bukarestben megjelenő *Dimineata* című újság például részletesen közölte Gyárfás Elemér szenátornak múlt számunkban ismertetett felszólalását a vasúti nyelvrendelet ügyében. Elégtétellel kell a cikkből megállapítanunk, hogy a példátlanul álló rendeletet még román részről is elítélték. A *Dimineata* a következőket írja a Ionescu-féle nyelvrendelettel kapcsolatban: „Hallatlan dolog, hogy egy állami jellegű, de kereskedelmi rendeltetésű vállalat ilyen intézkedést fogadjon az ellen, akikről jövőbelmének nagyobbodását várja. A kisebbségek teljes joggal követelhetik, hogy a vasút utasait közérzetesen szolgálja ki. A kisebbségek nyelvét respektálni kötelessége az államnak nemcsak

egy üzleti vállalkozásnál, hanem a közigazgatás más ágaiban is, mert hiszen erre kötelezettséget vállalt a gyulafehérvári határozatokkal befelé, a békeszerződés aláírásával pedig kifelé is.”

Mozgolódnak a kommunisták. A múlt hét vasárnapján Románia több, nagy városában izgatott hangulatu tüntetések zajlottak le. A tüntetéseket a munkásság rendezte, kiderült azonban a vizsgálat folyamán, hogy a szocialista érzelmű munkásságot a kommunisták bujtogatták fel. Erdélyben *Kolozsváron, Désen és Szatmáron* voltak nagyobb méretű mozgalmak. A tüntetők *Désen és Szatmáron* nagyobb zavarokat nem okoztak, *Kolozsváron* azonban a munkásság és rendőrség között összeütközésre került a sor. A tüntetők ugyanis a hadkiegészítő parancsnokság elé vonultak és a parancsnokság tábláját leszakították. Erre nagy csapat rendőr vonult ki és a tömeget gumi botokkal szétverték. A karhatalom beavatkozása következtében többen súlyosan megsebesültek, csak a véletlen szerencséjének köszönhető, hogy nem történt haláleset.

Egy másik sajnálatos eset Ga-

lacban történt a kommunisták aknamunkájának következtében. A hadbiróság egyik termébe orosz kommunisták pokolgépet rejtettek a kályhába. A pokolgép szerencsére akkor robbant fel, mikor a hadbiróságon a tárgyalást még nem kezdték meg. A szobában a robbanás alkalmával egy főhadnagy tartózkodott, aki súlyosan megsebesült. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a kommunista foglyok börtönéhez egy alagutat ástak és a robbanás által keletkezett zavarban a foglyokat ki akarták szabadítani a börtönből és a tárgyaló teremből is. A megsebesült főhadnagyot kórházban ápolják, állapota életveszélyes.

Marad a kormány! Az utóbbi időben elterjedt hírek a kormány távozásáról nem bizonyultak valósnak. A jelek szerint a király egyelőre nem kívánja a Mironescu-kormány távozását. A kormány helyzete pedig az utóbbi időben súlyos lehetett, mert Bukarest politikai köreiben már emlegették, hogy rövidesen Titulescu Románia londoni követé kerül kormányra és az általa alakítandó kormányban Maniu is miniszterséget fog vállalni.

Előnyös fajbaromfi és gyümölcsoltvány ajánlatok Sándor Béla ajkoni gazdaságából:

Fajbaromfi Vörös Izland (Rhode Island red), fehér Leghorn fajtojás **darabja 15 lej.** Lapunk utján történt megrendeléseknél **legalább 60 db.-nál (egy doboz) egy tojás 10 lej.** — Khaki Campbell kacsá kellető tojás **db.-ként 20 lej.**

Gyümölcsoltványok és pedig: Jonathan, angol aranyparmen. Ananász renelt, muskotály renelt, batul, ponyik, Adamsparmen. Bellefleur, fehér Kalvill **darabonként 35 lej.** A „Magyar Nép” utján **legalább 20 oltvány rendelésnél darabja 30 lej.**

A megrendelések az alábbi címre küldendők:

Sándor Béla Cluj-Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu (Szentegyház-u.) 32, vagy lapunk kiadóhivatalához.

Az árak mindenütt az Kolozsvár értendők s a vidéki rendeléseknél az árakhoz hozzászámítódik a portó s csomagolási költség is. A Kolozsvárt átvett áruknál semmiféle külön költség nincsen.

* HIREK *

Tömegesen helyezik át a magyar vasútasokat a Regátba. A Ionescu-féle nyelvrendelet alapján sok magyar vasutast helyeztek át a Regátba, azzal az indokolással, hogy tanuljanak meg románul beszélni.

Hadbírószági eljárást indítottak a lupényi református pap ellen. A lupényi véres események alkalmával Duka Zsigmond lupényi bányászt Babos Sándor lupényi református lelkész tette el. A hatóságok kifogásolták Babos temetési beszédének következő részét, mert abban államellenes izgatást láttak:

— Lelkünköt ne rettentse meg a világnak sátáni hatalma, hanem bizzunk abban, hogy Jézus hatalmasabb mindenkinél ezen a világon, bizzunk abban, hogy csak Neki van egyedül joga uralkodni ezen a világon, bizzunk abban, hogy Ő eltöröl majd minden emberi hatalmasságot és erőt és Ő le fog győzni minden emberi gonoszságot és bűnt, és megtöri a Sátán uralmát... Bizatok, én vagyok, ne féljete.

Babost a vád alapján Déván 6 hónapi börtönre és 10 ezer lej pénzbüntetésre ítélték. Felelősség folytán most tárgyalta az ügyet a kolozsvári ítélőtábla. Ítélethozatalra nem került sor, mert a tábla újabb tanúk kihallgatását rendelte el.

Három magyar munkásleány halála Brassóban. A brassói Concordia filmvállalat műhelyében a kályhából kipattant szikra következtében a raktáron levő filmtekercsek meggyuladtak. A tűz következtében robbanás keletkezett az egyik raktár helyiségben. A robbanás alkalmával Gergely Vilma, Köpf Margit és Oláh Erzsébet munkásleányok meghaltak.

Az Erdélyi Fiatalok falu-füzetel. Az egyetlen romániai magyar főiskolás lap, az Erdélyi Fiatalok a nyáron falu-számot adott ki és falu-pályázatot hirdetett, hogy az ifjúság érdeklődését a falu problémáira irányítsa. A pályázat utáni lépés egy falu-tanulmányozó szervezet megindítása volt, amelyen kiváló szakemberek világítják meg a falu-kérdés egész területét. Munkájuk most új állomáshoz érkezett. A falu-munka rendszeressége és alapossága megkíván olyan műveket, melyek a falu gazdasági, társadalmi, szellemi és erkölcsi kérdéseiről a szaktudomány magaslátán álló tömör és világos képet adjanak. Ezt a célt szolgálják az „Erdélyi Fiatalok falu-füzetel” sorozat tanulmányai, amelyek a falu-munkával foglalkozóknak vezérfonala kívánnak lenni.

A sorozat első számaként Gyallay-Pap Zsigmond: *Az intelligencia és a nép* c. a falu-pályázaton első díjat nyert munkáját akarják kiadni, amelyet a pályázat bírálóinak több tagja, így Paál Árpád dr. is kiadásra ajánlottak azzal, hogy a munka a szaktudomány számára is új érték. A szerkesztőség a jó kiadásban megjelenő, k. b. 50 oldalas mű árát mindössze 20 lejben állapította meg, hogy minél szélesebb körök hozzájuthassanak. E mű megjelentetése azonban attól függ, hogy kellő számú előfizető jelentkezik-e rá, mert a lap anyagi helyzete nem bírja meg az előfizetés nélküli kiadás kockázatát. Előfizetési íveket készséggel küld, előfizetéseket elfogad és nyugtáz az Erdélyi Fiatalok kiadóhivatala. (Kolozsvár, Str. I. Maniu, volt Szentegyház-utca 8.)

Aki belátja a falu-munka fontosságát, tegye lehetővé előfizetésével e nélkülözhetetlen sorozat megindítását.

Hogy fizet a székely? Székelyföldi előfizetők következőket: „A vasuti pályánál nem adnak jegyet, ha ber nem románul kéri, utas nálunk le is maradhat arról. Ellenben a székelyvakat elárasztják a románok, akik templomokra és vízkárosultaknak gyűlölnek. Ezek egy szót sem tudnak magyarul, a könyvük is románul van a székely ember, aki románul egy szót sem tud, megért és nem tagadja meg segítségét.” Ez a néhány erkölcsi lecke lehet a rendelet megalkotóinak!

A szegedi sétaterre megkezdte a telepítést. Szeged városnácsa elhatározta, hogy a sétater fái mólusokat fog megkezdni. A városi tanács a földművelésügyi miniszterhez fordult és kérte, hogy fogassanak lami erdőben 500 darab móluskust. Külföldi sétatereken, különösen Angiában, sok móluskust meghonosítottak a móluskust. A kedvenc, virgona állatokkal vel egészen megszeli a területet sok gyönyörűséget okozó sétáló közönségnek.

Gyilkosság Székelyhidon. Egyetlen rablógyilkosság történt Székelyhid közelében, gróf Benberg földbirtokos tanyáján gróf számadó-juhász, az ötvenéves Veres János alakult mekkora óta áll az uradalom kalmazásában, számarhátról ró-tanyára igyekezett. A tanyán a nyakába kötve hordta a kajakát, hetvenezer lejt, amelyet életen keresztül takarított. Az egyik utfordulónál elügrött egy férfi és a baltával agyonütötte a megcsótt embert, aki meghalt, majd nyakáról levágta a vászonzacskót és a gyilkos lejjel elmenekült. Egyetlen gyilkost elfogták.

Érdekes névsor. A hivatalos egyik utóbbi számában érdekes névsor jelent meg azokról a képviselőről, akiket a kormány párt, sikkasztásért és csaláért elcsapott állásaikból. Ime a névsor: Ruses caedarlunai adóvégrehajtót hamisításért, közpénz elsikkasztás miatt. Comon Tigvát az odobaseai adóhivataltól közokirathamisításért. Ostafét a hilieseni perceptorástól, mert a hadiözvegyek nyugtáját ellopta. Chirilincot Chelmeböl, mert megvesztegetés ellenében közokiratokat semmisített meg, hogy ily módon egy sikkasztás nyomait eltüntesse. V. Grozopot a bahmuteai adóhivataltól közpénz elsikkasztása miatt. Gh. Pusmirt, a tighinai adóhivataltól, mert hamisítás útján közpénzt tulajdonított el. I. Moscanoot a serpeni perceptoratusból, mert részegeskedett s az adóközpénzt ellopta. Cristian a ort-bunari adóhivataltól hamisításért és sikkasztásért. N. Nichil az armasori adóhivataltól, mert a hadiözvegyek és árvák közpénzt eltulajdonította. P. Gheorghet a vulturului adóhivataltól, mert az adófizetőktől pénzt ellopolt ki. Gh. Licát a carligi adóhivataltól, mert közpénzt tulajdonított el. Gh. Sadoschit a arabani adóhivataltól hamisítás és sikkasztás miatt. Bodiancinot Chelmetii adóhivataltól ugyanazért, Paul Constantin végrehajtót Bolintinulból felfüggesztették a hivataltól a hadiözvegyek közpénz elsikkasztása és hivatali hűségesség miatt. Buteanu Gavrilt (Hudeaga) rendelkezési állományból helyezik, mert a pénztárban kincstárt találtak, amit nem tudott beszámolni. Így lassan-lassan meggyőződünk, hogy hova tűnnek el az ország polgárok által befizetett adóik!

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek gyakran fejfájásban, tüdőhurutban szenvedők kérjenek ismertető levelet a dr. Földes-féle Ferrol gyógyplakörrel. Mindenkinek teljesen díjmentesen küldi dr. Földes Gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Arad, Str. Emilianescu 24. sz.

Választás Magyarországon.

Hir szerint ez év májusában általános választások lesznek Magyarországon s egyuttal — a karékosságából — a képviselők számát is csökkentik husz százalékkal.

Hogyan élnek a kanadai gazdák? A gabonaárak esése miatt a Kanada nyugati részén lakó gazdák különösen nagy nyomorba jutottak. Tüzelőanyaguk nincs s fát vásárolni nem tudnak, mert gabonájukat nem tudják értékesíteni. A szegényebb gazdák zsákból készült ruhában járnak és ürge hust esznek. Ide jutott a gazdag Amerika!

A bélműködés renyhesége a modern kulturélet jelensége. Orvosa ajánlatára vegyen be este 2—3 szem Artin dragéet, reggelre normális, könnyű ürülése lesz.

Vigyázva bánjunk a petróleum lámpával! Daróczi Márton almási (Kolozs megye) kigazda este a csürben járt. A csürben a lámpát egy rozsdás szegre akasztotta fel. A szeg a lámpa súlya alatt eltört és a lámpa földre esett. Az összetört lámpából a petróleum kifolyt és lángra lobbant. Mielőtt a keletkezett tüzet el lehetett volna oltani, az egész csür lángra lobbant és elégett. A csürön kívül a tűz martalékául esett Daróczi Márton istállója, egész évi takarmány termése és gabonája is.

Skárlátjárvány van Érmihályfalván és vidékén. Érmihályfalván és a közelében levő községekben súlyos skárlátjárvány lépett fel. A járványnak sok halálos áldozata van. A járvány eltorzítását gátolja az a körülmény, hogy a betegeket nem jelentik be. Ezért Érmihályfalván és vidékén kidoboltatták, hogy mindenki köteles a családjában történt megbetegedéseket a hatóságoknak azonnal bejelenteni.

Radium!

Mit kell a betegnek és egészségesnek a gyenge besugárzásu „Radiumchemia”-ról tudni.

Az ember beteg, ha élet funkciójának rendes menetében zavar áll be. Ezen „üzemzavart” különböző vészjelzésekből vehetjük észre, melynek felléptekor azonnal a betegség rendszeres lekövetéséhez hozzá kell látnunk.

Mi egy betegségnek a következő jelei. Minden betegség megakadályoz bennünket munkaenergiánk teljes kihasználásában. A beteg mindaddig, amíg lehetséges, emberfeletti megerőltetéssel igyekszik tovább dolgozni, míg végre kénytelen belátni, hogy a feltornyosult akadály erősebb, mint az ő energiája és az összehozását fogja okozni.

Az orvosi tudomány manap már a fejlődés oly magas fokán áll, hogy az emberi szervezetben fellépő „üzemzavarok” nagy részét előzetesen meg tudja akadályozni, illetve megszüntetni. A számtalan terapeutikus eszköz között, amelyek a gyógyászat alkalmaz, a rádium gyöngye besugárzás a „Radiumchemia” terápiaja azon gyógyeljárás, mely a betegség komplexumok legnagyobb számát felöleli.

A rádiumbesugárzás épp úgy, mint egy kémiai szer, mint egy orvosság, melyet az ember bevesz, befolyással van a sejtszövetek életére és a rádiumnak alkalmazásánál is megállapítást nyert azon tapasztalat, amely a belgyógyászatban már oly sokszor nyert megállapítást t. i., hogy nagymértékben használva, mint mérreg hat és a legjobb esetben súlyos megbetegedést von maga után, ellenben kis mennyiségben alkalmazva, egy feltűnő gyógyhatást mutat.

Kis adag rádium speciális terapeutikus hatás előidézésére közzismert. Közismert különösen azóta, amióta ezen gyógymetódust a világ minden klinikáin kipróbálták és amióta a rádium gyógypárnácskának (orvosi néven kompressor) formájában „Radiumchemia” elnevezés alatt forgalomba hozták.

(Folytatása következik.)

A Keleti Ujság társasutazása a budapesti Mezőgazdasági Kiállításra.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március 20-tól 25-ig rendezel meg Budapesten negyvenedik jubiláris Országos Mezőgazdasági Kiállítását és Vásárját, amelynek különböző csoportjai a mezőgazdaság minden ágát felölelik.

A kiállítással és vásárral kapcsolatosan a *Keleti Ujság* társas kirándulást rendez, amelyen úgy férfiak, mint nők kedvezményes árak mellett vehetnek részt.

A kiránduláson való részvételi szándék *legkésőbb március 10-ig bejelentendő* a Keleti Ujság utazási irodájánál, vagy a *Magyar Nép* kiadóhivatalában.

A jelentkezéssel egyidejűleg beküldendő a tanulmányi kiránduláson résztvevők *állampolgársági bizonyítványa és személyazonossági igazolványa hiteles másolatban és 2 darab fényképe*. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj is beküldendő és megjelölendő az a csoport, amelyben a jelentkező résztvenni kíván.

A kirándulás részvételi díját öt változatban állapítottuk meg:

Az I. csoport részvételi díja 3900 lej, azok részére, akik szállodai elszállásolást igényelnek és résztvesznek a vidéki kiránduláson.

A II. csoport részvételi díja 2900 lej, azok részére, akik résztvesznek a vidéki kiránduláson, de Budapesten nem tartanak igényt elszállásolásra.

A III. csoport részvételi díja 2700 lej, azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt, de Budapesten elszállásolást igényelnek.

A IV. csoport részvételi díja 1700 lej, azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt és Budapesten elszállásolásra nem tartanak igényt.

As V. csoport részvételi díja 1100 lej, azok részére, akik a román határállomástól a román ha-

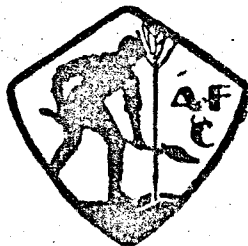
tárállomáig vesznek részt a társasutazásban és Budapesten elszállásolásra nem tartanak igényt.

A részvételi díj ellenében a *rendezés szerzi be az utlevelet*, a résztvevőket megkíméli az egyéni utlevélszerzés költségeitől és fáradságától, fizeti a vízumdíját, a vasúti jegyet Kolozsvártól—Kolozsvárig számítva, az összes szállodai költségeket, borraivalókkal, a kiállítás területére kétszeri belépésre jogosító igazolványt, a kedvezményekre jogosító igazolványt.

Minden érdeklődésre, postabélyeg ellenében, díjmentesen és részletes felvilágosítást ad a Keleti Ujság utazási irodája vagy a Magyar Nép kiadóhivatala.

Influenza és nátha ellen megvéd, torokgyulladást, légsőhurutot gyógyít az Anacot pasztilla állandó szopogatása. Egy fiola ára 37.— lej.

Tüdőbetegek kérjenek ismertető füzetet az Oláh Károly plebános ur által feltalált kiváló hatású Antiphtysin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszerrel. Díjmentesen küld az egyedüli készítő *Osváth Gyógyszertár, Târgu-Mureş-Marosvásárhely.*

AMBROSI, FISCHER & CO.

AIUD — NAGYENYED

Elsősztályú **alanyveszőket**, Berlandieri X Riparia, Riparia portalis és Riparia X Rupestris, adunk el mélyen leszállított áron. Szőlőoltványokat is szállítunk előnyös árak mellett.

„Transsylvania” Bank

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézet

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Marosheviz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltség

Aranyesgyéres,

Elfogad betéteket, leszámított váltókat és bárhol teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinánd (v. Wesselényi Miklós-utca)

Fiókiintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycsanak, Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár, R.-T. Aiud-Nagyenyed és Ulcara-Marosujvári fiókiintézetek.

Saját tőkék:

60.000.000 L

Foglalkozik a banküzlet minőségével. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebb és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizabiztosítás

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ideértve

IFJUSÁG

A TAVASZ MUNKAJA.

*Ha nincs tavasszal zöld vetés,
Nem rak keresztet nyáron a kepés.*

*Kikeletkor virág ha nem fakad,
Nem húzza ért gyümölcs ősszel az ágakat.*

*Úgy van csak télen tele csűr,
Tavasz reménye, hogyha teljesül.*

*Boldog tavasz! Belőled él
A nyár, az ősz, a tél.*

Vargha Gyula.

Hol művelhet hasznos, szép dolgo a falusi ifjuság ?

A Magyar Nép mostani számának legelső lapján utbaigazitásokat ad arra nézve, hogy a tavaszt miként használjuk föl hasznos fák ültetésére. A cikkből kiderül, hogy nemcsak a gyümölcsfák érdemlik meg a hasznos fa nevet, hanem például az akác is, amelynek a virágja nagy hasznót hajt a méhtenyésztőknek, valamint a nemes fűz is, amelyből szép kosarakat, disztárgyakat lehet fenni. Utóvége minden fa nyújt valami hasznos, ám gondoskodásunkat mégis inkább azokra kell fordítanunk, amelyek nemcsak a tűzön hálálják meg gondviselésünket.

Nagyon kívánatos volna, ha szóbanforgó első cikkünket ifju olvasóink is tanulmányoznák és a jó tanácsokat megfogadva, a fák ültetésében szintén buzgólnának. Hiszen a most elültetett gyümölcsfák és egyéb hasznos fák voltaképpen az ifjussággal együtt nőnek föl és az ők javára kerülnek termés alá. Minden szép és felemelő dolog lesz, ha az ifju korda elmondhatja, hogy ezt meg ezt a fát én ültettem gyermekkoromban. Mennyivel kedvesebb lesz az ilyen fák termését, vagy egyéb hasznát élvezni.

A faültetés nem nehéz dolog. Ha nincs időjében ifju olvasónknak, hogy oltványokat vásároljon, akkor az idén szerezzen az erdőből vadalmafa, vadrörtefa vagy cseresznyefa hajtást, ültesse el és jövőben oltsa be: kész a

pompás oltvány. Természetes, hogy a hely kiválasztására a faültetésére szem előtt kell tartani első cikkünk tanácsait.

Életrevaló, okos fiu megszerzi szülői bejegyzését, apjával vagy nagypapjával megnézik a kertet, házkörnyékét, vagy az alkalmas kaszálókat és a többit ömaga elvégzi.

De más feladat is kínálkozik a falusi ifjuság számára a fák ültetése körül. A falu utcáinak mentén, patakmartokon, szakadékok körül sok olyan hely akad, amiket be lehet ültetni hasznos fákkal. Az idősebb emberek nem érnek rá ilyen munkára, talán unják is már az ilyen „ingyen” fáradságot s így nagyon sok terület ott éktelenkedik a falu körül csupaszon. Nos hát ezeket is az ifjúságnak kellene hasznos fákkal beültetnie. Erre a munkára szövetkezhetnének a falu ifjai s a pap vagy tanító vezetése alatt falujuk érdekében a kedves kötelességet teljesíthetnék.

Beszélgétek meg csak, ifju barátaim a kérdést, határozzátok el, hogy az idei tavaszon minden kínálkozó helyet beültettek valami hasznos fával. A határozatot közöljétek valamelyik vezető emberetekkel, meglátjátok, hogy milyen szívesen fogják fogadni és segíteni terveteket.

Mire nagyra nőttek, a fák is megnőnek és megköszönik nektek fáradságotokat.

Mit rejt magában a Föld?

E rovatban annyi kedves és tanulságos, történelmi vonatkozású cikk jelent meg s fog még megjelenni. A Szerkesztő Ur szíves engedelmével megkísérlem kedves olvasóim figyelmét a történelemnek egy olyan ágára felhívni, melynek emlékeit a föld rejtje magában, — némelyeket sok százezer év óta, másokat csak egy pár ezer éve és ismét másokat csak néhány száz év óta.

Ezek az emlékek is történelmet mesélnek nekünk, igaz történelmet az embernek a Földön való megjelenéséről, hosszas és áldozatos működéséről, küzködéséről, amelynek rendje az ember lépésről lépésre hódított meg mindent maga körül, fokról-fokra emelkedett a tapasztalatok és tudás terén s amit egyszer megtapasztalt, megtanult, iparkodott a maga és embertársai javára hasznosítani. Csak az olyan tudásnak, tapasztalatnak van igazi értéke, amelynek gyümölcseit nemcsak én, hanem embertársaim is élvezhetik.

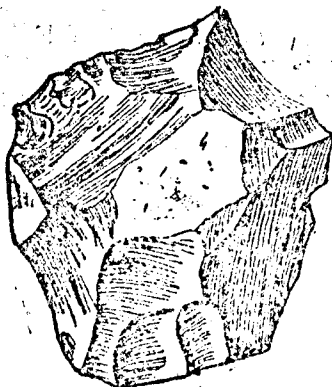
Az első emberek bizony idegenül, vendégképen mozogtak a földön. A természet egyelőre úgy gondoskodott róluk, mint a jó szülő az édes gyermekeiről. Ehető gyökerek, vadgyümölcsök, gombák, különféle férgek, vadak husa volt a táplálékuk. Aztán módot adott nekik, hogy egyes titkait ellesse. Nagy előrelépés volt, amikor megtanulta, hogyan lehet tüzet gerjeszteni két fának egymáshoz való dörzsölésével, vagy pedig csiholás útján, mert amerre megfordult, majdnem mindenütt kapott kovát, opált, jáspist, kvarcot s ha ezeket egymáshoz ütögette, szikrát vetettek.

A tűz segítségével távol tudta tartani magától a vadakat, ha hidegre fordult az idő, melegedett nála, a tűz segítségével meg is süthette szerény táplálékát.

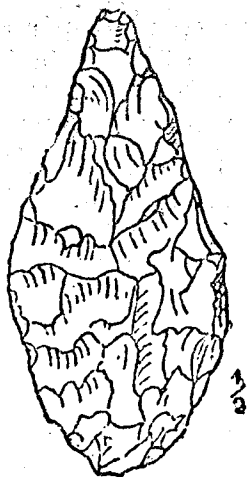
Első eszközeit fából, csontból és olyan kőnemékből készítette, amelyek az ütés hatása alatt jól hasadnak. Ilyen a kovakő, az opál, a jáspis stb. A fa elpusztult, a legtöbb esetben elpusztult a csont is, de megmaradtak a kőeszközök, ezek a tisztán pattintással, ütögetéssel formált első emberi gyártmányok.

Ezekből mutatunk be egy párat a régibb kőkorszakból. Az ember legrégebbi művelődési szakaszát ugyanis kőkorszaknak hívjuk, ennek első fele a régibb kőkorszak.

Ennek a korszaknak is az elején olyan szerű kőeszközöket használt az ember, mint amilyent 1. sz. képünk szemléltet. Vele vágni is lehetett, de vadászat, vagy harc esetén megfelelő lendülettel kidobva, alapos sebet ejtett a vadállaton, vagy ellenségen. Egy másik eszköze, vagy fegyvere a szakóca volt. 2. képünkön láthatunk egy jobban kidolgozott, kifor-

1. kép.

2. kép.

mált példányt. Olyanféle szerepe lehet mint a törnek. Kereken élbe fut, tehát lehetett vele. Fent hegye van, ezzel szúrhatott s ha a szükség úgy hozta magával, hatta is az ember s így harcolt, vadászott.

Kezdetleges dolgok ezek. Az ember kísérletei, az emberi munka első eredményei, az emberi tudás első bizonyítékai. Ezek a régibb történelmi emlékek, amelyek néma nyelven szólnak hozzánk.

Azok a kedves olvasóim, akiknek vidék a fent említett kőfajok előfordulnak, figyeljenek fel egy-egy vizmosás mellett, patak vagy folyó partján, földmunkálatok rendjén, ha a szerencse kedvez nekik s hasonló régimikra akadnak. S ha a sors annyira kedvez nekik, hogy ott szénmaradványok és állati csontok is vannak, mentsek meg azokat is s vigyázzanak be a tanító, vagy lelkész úrhoz, juttassák a közelebbi iskola gyűjteményébe, ahol alighozzámők megmondják, hogy a szerencsés találatok féle néma történelmi emlékeket mentettek meg. Erdélyben eddig a kolozsmegyei Kiskapuvány, az aradmegyei Józshely környékén, a szatmármegyei Brodunán és a szatmármegyei Bikszádon akadtak ilyen nyomokra.

Ha külföldi nagy nemzetek fiai, kicsik és nagyok egyaránt, bizonyos szent lelkesedéssel vesznek részt az ilyen mentési munkában, mert tel hisszük, hogy a mi olvasótáborunknak tagjai is épen olyan lelkes közketonák lesznek a multak emlékeinek megmentésében.

Köblössy Béla

A hóvirág.

A föld még füvetlen, barna, szomorú dombok horpadásain, az árkokban, a bokrok között még ott fekszenek a zülledő téli gyulai. Az erdő még a holt fák erdeje.

Sehol egy bogár, sehol egy pillangó! A fák között nehéz csend.

S ebben a csöndes, holt világban egy csoport fehér virágot pillantok meg egy fűsüppedék oldalán. Egy csoport eleven virágot, amint üde fehérén állanak kétleveles ruhájokban egy fahéjszínű öklömnyi rög mellett. Hóvirágok ezek, a közeledő tavasz hiradóí.

Elgondolkozva nézem ezt a bájos csoportot. Mennyire siettek, hogy arany süssön a nap, mint ahogy az ember is a napot keresi ilyenkor.

Ki tudja micsoda türelmetlenség van már ilyenkor a föld alatt, ahol az élet már lábba-
doz. Talán a virágok, meg a bogarak is úgy
vannak odalenn, mint az emberek a szobában.
Amint elzajlottak a hóföregetek és beáll az
olvasás csöndje, a föld alatt is azt sóhajtkák:

— Oh, bár csak tavasz lenne már!

De a tavasz nem jön madárszárnyon. Va-
lami szünet van a tél meg a tavasz között,
aminek neve nincsen.

Mintha gondolkoznék a tél, hogy enged-
jen-e, vagy örök ura maradjon a világnak?

Mintha gondolkoznék a tavasz, hogy érde-
mes-e teleshörni virággal újra a földet?

Vagy talán maga a mindenség ura gon-
dolkozik ilyenkor, akinek szolgálja mind a tél,
mind a tavasz s ezek vároknak a magas-
ságban az ő parancsára.

Csak a hóvirág nem bírja már tovább
várni a tavaszt a föld alatt. Ez az egy biziké
rendületlenül az égben, hogy elküldi hozzánk
a tavaszt.

És már ő künn várja; dideregve, de bizva,
meleget remélve. *Gárdonyi Géza.*

Művelődési mozgalmak

RÓM. KATH. KULTUREST KADICSFALVAN. Sok tekintet-
ben követésre méltó példát adott
a kulturesték programját ille-
tőleg, — a kadicfalvi róm. kath.
népszövetségi tagozat vezetősége.
A legidősebb kérdésről, a
kommünizmusról tartott ismerte-
tést Dr. Dobos Ferenc tanár.
Könyved, élvezetes modorban tar-
tott előadását nagy érdeklődéssel
hallgatták. A mexikói keresztény-
üldözésről tartott vetített képek
előadás is maradandó hatásu
volt. Egyesek előadott szavakatok,
ifj. énekari számok frissítették
fel az elfáradt figyelmet. A szé-
pen sikerült műsoros este rende-
zése a község áldozatos lelkü, fá-
radhatatlan plebánosának, *Kakucs
Ferencnek* érdeme. Vetítőkészü-
lékével már több érdekes elő-
adást rendezett. Kedves vendége
volt az estének, *Biró Lajos* róm.
kath. népszövetségi kerületi el-
nök. Buzdító, kedves szavai igen
jól estek a szereplő ifjuságnak.
A nép vezetői kettős tanulságot
merithetnek e kedves kulturesté-
ből: *időszerű kérdésekről* való
értekezés népies formában sok-
kal hatásosabb sok dörgedelmes
hangu szónoklatnál. Az esemé-
nyek, társadalmi kérdések veti-
tett képek (diapozitív) kíséreté-
ben való ismertetése mélyebb
nyomokat hagy a lélekben, mint
akármilyen színesen előadott le-
írás. Nekünk, magyaroknak igen
könnyű a kérdés, hiszen keresve
sem lehet találni kedvezőbb vá-

sárlási alkalmat a „Minerva“ ve-
títőgépeinél. Olcsó, törlesztésre is
lehet vásárolni, vetítőképeket pe-
dig igen olcsón kölcsönözhetünk
ugyaninnen, előadási szöveggel
együtt.

**MÜKEDVELŐI ELŐADÁS
VARKUDUBAN.** Jan. 24-én este,
mükedvelői előadással egybekö-
tött táncmulatságon bucsuztatták
a „Bibliásmükedvelők“ katoná-
nak bevonuló társaikat. Jó erköl-
csi siker mellett adták elő *Gyal-
lay Domokos*nak a „Hazai hír“,
„A nagy csomag“, „Az Új bíró“
és „Mihály szerencsése“ c. egyfel-
vonásos darabjait. Fájdalom,
hogy a rossz gazdasági viszonyok
miatt, az anyagi siker nem volt
a legjobb. Az előadás és a pénz-
tár számbavétele után, itt-ott
hallani lehetett, hogy: nem érde-
mos játszani, ha már csak ennyi
a bevétel; máskor inkább adjuk
össze előadás nélkül ezt az össze-
get s legalább nem lesz semmi-
féle kiadásunk! — Nagyon szo-
moru, ha csak ilyen alacsony,
anyagias szempontból ítéljük
meg a mükedvelést: játszunk,
mert keresünk; nem játszunk,
mert nem keresünk. Ha anyagi-
lag szegények vagyunk, lelkileg
is azok legyünk? Isten őrizzen!
Ki fog tenni és küzdeni a mi
nyelvünkért, ki fog arra töreked-
ni, hogy nekünk lelki gyönyörü-
séget szerezzen, nem mi? Amíg
az erkölcsi siker habérkoszoruja
disziti a mükedvelő játékosok
homlokát, fokozott igyekvéssel
és lelkesedéssel érdemes és kell
művelnünk a magyar mükedve-
lést és az anyanyelvünk virágoz-
tatására, lelkünk gyönyörködte-
tésére. És erre, hiszem, megsegít
a mi édes Istenünk.

**AZ ÁRKOSI UNITÁRIUS DA-
LÁRDA ESTÉLYE.** Jól sikerült
estélyt rendezett az árkosi férfi
dalárda. Előadásra került Móríc
Zsigmond: „Nem élhetek muzsi-
kaszó nélkül“ c. vigjátéka. Sze-
repeltek: Veress Sándor, Göncz
Iván, Frenkó Emma, Veres Vil-
ma, Mihály Emma, Utó András,
Tegző Leontin, Gyulai Irma,
Nyerges Ilona, Vánca Lina,
Dancs Irén, Utó Irén, Szigvártó
Béla, Szabó Irén, Gelei Gizella,
Balogh Barabás, Barabás József,
Gelei Márton, Barabás Zoltán,
Gelei József és Göncz Pál. A sze-
szereplők alakításaikkal nagy si-
kert érték el és a közönség taps-
sal és virággal jutalmazta fárad-
ságukat. Az előadáson több szá-
mmal szerepelt az árkosi Unitárius
Férfi Dalárda, amelynek vezetője
Régeni Áron unitárius igazgató-
tanító fáradhatatlan buzgalom-
mal működik az énekkar fejlesz-
tésén. Az estélyen előadásra ke-
rült Régeni Áron egy szerzemé-
nye is a „Bordal“. A műsor után
tánc következett, ahol a zenét a
dalárda kebelében alakult vonós-
zenekar szolgáltatta.

Szőlőbirtokosok!

Mielőtt szőlőoltvány szükségletüket
beszereznék, kérjék előbb szőlőolt-
vány és más szőlővesszőkről szóló
érintőmet, mely kimerítő útbaiga-
zítást ad a mai örökítésre, ugyszin-
tén a hiányok pótlására. Annál in-
kább kérje mielőbb, mivel bárkinek
ingyen és bementve küldi azt meg

Májdan István

puritán szőlőgazdaság
és szőlőoltványtelepe

Diosig-Bihardiószeg jul. Bihar

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Tavaszi a gyümölcsös kertben.

Erdély földje ősidők óta a gyümölcsstermesztés hazája, az utóbbi évtizedekben azonban a külföldi fajtákkal, melyek itten meghonosodtak, sok kártevő is elszaporodott.

A kártevők legnagyobb része állati, de vannak közöttük növényi élősdiek is.

Elszaporodásuk folytán szükségessé vált az, hogy a kisgazdák ezen szép és ma igazán egyedüli jövedelmet biztosító termelési ágára nagyobb figyelmet fordítsanak és a fák védelmére minden rendelkezésre álló eszközt felhasználjanak.

Ha a helyzet nem változna meg a favédelem terén, úgy a legnagyobb csapások érhetik jövőben a gyümölcsstermesztést. A kisgazdátársadalom igen helyesen teszi, ha minden módot és alkalmat megragad, hogy a gyümölcsfákat minél korábban, még fekete rügyekben megpermetezze. Ezen igen korai permetezéssel eléri azt, hogy a gyümölcsfák ormányosai, az alma és körte eszelények, almán és körtén élő molypillék áttelelő alakjai (bábjai), az alma-körte, valamint a szilva, barack, meggy, cseresznyén élősködő különböző paizstetvek, az almán élő vértetűnek áttelelő vagy téli alakjai idejében még báb- vagy telelő alakjukban elpusztulnak.

A permetezés kétféle: nevezetesen külön kell végezni a rovar és külön anyaggal a gombák ellen.

A rovarkártevők ellen való permetezés általában kétféle, egymint: 1. van korai ugynevezett rügyfakadás előtti és 2. a második, melyet közvetlen a virágzás után, a szirmlevelek elhullása idejében kell elvégezni.

Az állati élősködők ellen feketerügyekben való permetezésre használható egyik legjobb szerünk a *novenda* nevű gyümölcsfakarbolineum, melyet a rézgálicnak 1—2%-os oldatához, az ugynevezett „bordói léhez“ keverünk.

A permetező anyag előállítása a következő: 100 liter eső- vagy folyóvízhez, avagy 100 literenként 1—2 kg. szódával közömbösített vízben feloldunk 2 kg. rézgálicot, 2 kg.

szalonás meszet és ezeket teljesen oldatba hozva, folytonos keverés közben hozzákeverjük a „novenda“ gyümölcsfa karbolineumot, mely utóbbiból 100 liter gálicoldatba 8 kg.-ot kell adnunk.

Átlag 15 darab közepes fejlettségű fa részére 100 liter víz, illetve novenda-keverék szükséges. A permetezés az oldat elkészülte után minél előbb, de három napon belül elvégzendő. Nem romlik meg, de hatásából, ha igen későn használják, veszít. A permetezés szőlőpermetezőkkel történik, a munka lehetőleg létráról, avagy e célt szolgáló magas állványokról végzendő. Az idő, melyben a munkát végezzük, enyhe, napos legyen, ügyelni kell, hogy a permetezést igen erős hideg ne kövesse, mert a rügyekre fagyott permetlé azok megvakulását idézheti elő.

A második permetezés a rovar kártevők ellen a virágzás, illetve a szirmok elhalása után végzendő „Arzola“ nevű szernek a felhasználásával. Mint neve is mutatja, arzéntartalmú és az összes rágó kártevők ellen, mint erős gyomorméreg hatásos.

Alkalmazása a következőképpen történik: 100 liter 1%-os rézgálic és mészkeverékhez, tehát a bordói léhez 25 deka „arzolat“ adunk, ezt jól összekeverjük.

A rovarkártevők ellen használandó „novenda“ kgja 90 lej. Kapható 5—10 kgos kannákban, vagy 50 kg.-os hordókban.

A második permetezésre használandó „arzolanak“ kgja 140 lej; ebből 400 liter bordói oldat készítenedő és átlag 60 drb. közepes nagyságú gyümölcsfára elegendő.

Növényi kártevők, vagyis gombák a szőlőn és gyümölcsfákon előforduló penészek, lisztharmat, levélfodrosodás, a különösen cseresznye, meggy, kajszin- és őszi barackfákon előforduló penész, ugynevezett monília és a szilvafákon fellépő paizstetű és azt követő korompenész ellen igen hatásos.

A *Sulfarol* nevű kénvegyület, melyet 100 liter 1%-os rézgálic- és mészvegyülethez kell

hozzákeverni. A szulfarol nevű kénvegyületből minden 100 liter bordói lére 2 kg.-ot számítunk.

A gyümölcsösben a permetezést úgy kell végezni, hogy először mindig a növényi kártevők ellen végezzük a permetezést Sulfarollal és ezt kövesse a Novenda és Almolával való fekete rügy permetezés, amely a rovarkártevők téli alakjainak elpusztítását célozza. A két permetezés között legalább 10 napi köz legyen.

A második permetezés gombák ellen a virágzás után végzendő. 100 liter bordói lére 1 kg. rézgalic és 1 kg. szalonnás méz mellett. 1/2 (egy fél) kg. Sulfarolt használunk. Alkalmazása rendes szőlőpermetezőkkel történik, a rüggek, illetve virágzás utáni termők alaposan megfűrésztendők az oldattal. A permetezők lehetőleg cinezetek legyenek, mert különben a kén a vörös rezet megtámadja.

Ha a gazdatársadalom a mai viszonyok mellett nem is tud többször permetezni, de legalább a rügyfakadás előtti ugynevezett fekete permetezést a Sulfarollal és Novendával végezze el, mert ettől függ gyümölcsstermése.

A Novenda, Sulfarol és Arzola a Hangya Központnál Nagyenyeden, valamint a központ alá rendelt összes szövetkezeteknél beszerezhetők. A kisgazdák, ha másképpen nem, úgy társulva többen szerezzék be az anyagokat és forduljanak bizalommal a nagyenyedi Hangya Központhoz, mert utasításokat is ad ki az anyagok felhasználása és árviszonyaira vonatkozólag.

Minden gazda saját hasznát és jövedelmét fokozza, ha idejében gyümölcsfáit megvédi az ellenségtől.

Török Elemér.

Gazdanap Csikfalván. A marosmegyei Földműves Szövetség jól sikerült gazdanapot rendezett Csikfalván. Előadást tartottak Máthé Zsigmond, Mikó László, Lőrinczi Miklós, Hatfaludy István, Dr. Toldalaghy Mihály gr. Az előadások utáni eszmecsereben résztvettek Kovács Lajos, Incze Péter, Ács Antal és Kovács Sándor kisgazdák. A marosmegyei Földműves Szövetség tervbe vette, hogy munkájának hathatósabbá tétele érdekében Hajdu Ödön állatorvost, Csomoss Jenő okl. gazdát és Z. Horváth Gábor okl. szőlészt is fel fogja kérni előadások tartására.

Franciaországban magyar buzát fognak termelni. A francia akadémia legutóbbi ülésén ismertették a különböző buzafaj-

tákkal végzett kísérletek eredményeit. A kísérletezésekből kiderült, hogy Franciaországban az összes búzák közül a magyarországi, ugynevezett „Tiszavidéki” buzafajta és a kanadai buza váltak be legjobban. A franciák legelőkelőbb tudományos testülete ezek után a francia gazdáknak a magyar buzát ajánlja természetesen

PIAC

Megindult Bécs felé az állatkivitel. Az állatkivitel az utóbbi időben megakadt, mert Csehország felemelte az élő marha vámilletékét. A magyar és osztrák kereskedelmi szerződés megkötése lehetővé tette, hogy Ausztria Csehország kikerülésével Magyarországon át szállit-

hassa az élő állatot. Ennek következtében az osztrákok Romániában megkezdették a vágómarha vásárlást. A vásárokon ez a nagyobb keresletben nyilvánul meg, anélkül, hogy az árak emelkednének. Legutóbb az Érmelléken vásároltak sok marhát külföldi szállításra. Az érmihályfalvi heti vásáron legutóbb 9 vagon szarvasmarhát és 1 vagon sertést vettek bécsi kereskedők számára. Kilátás van tehát arra, hogy állatvásáraink forgalma meg fog élénkülni.

Terményárak Brassóban.

Gabona: buza 340—390, rozs 240—260, sörárpa 380—400, takarmányrépa 250—270, zab 320—340, kukorica 250—270, lencse 600—650, fehérpaszuly 600—700, krumpli 160—170 lej mázsánként.

Állatárak Brassóban.

Hízott ökör 18—20, sertés 18—21 lej élősúlyban, különként. Igásökör 14—18 ezer, igásló 10—25 ezer, kocsiló 30—40 ezer lej páronként.

Mindenki 50% kedvezménnyel utazhat Budapestre!

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1931 március 20. és 25. között rendezte meg Mezőgazdasági Kiállítását és Vásárát. A kiállítás látogatói a magyar Államvasúlaton március 14—31-ig 50%-os, a vizumnál 66%-os és a román Államvasúlaton a visszautazásnál 50%-os kedvezményben részesülnek. Vásárigazolvány kapható a Keleti Újság összes bizományosainál, valamint a menetjegyirodáknál ára drbként 180 leu. 197 leu beküldése ellenében a „Magyar Nép” kiadóhivatala és a Keleti Újság könyvosztálya postán is megküldi.

MULATTATÓ

ITT VAGYOK ÉN HONN.

*Itt vagyok én honn,
Itt a Mezőségen,
Ahol édesanyám
Ringatott ölében.*

*Itt, hol dusan termő
Mezők s tarka rétek
Nyári időszakban
Csábító szépségek!*

*Itt, hol gazdag az ősz,
Bő áldással fizet,
Nem hagyja bér nélkül
A hű, munkás kezét.*

*Itt, hol csendes a táj,
Mintha puszta volna.
Csak egy madár dalol
Egy-egy kis bokorba.*

*Itt, hol pásetoroknak
Sír a furulyája,
Néma esti csendben,
Bús dalokat játszva.*

*Itt vagyok én honn,
Itt a Mezőségen,
Ahol édesanyám
Ringatott ölében.*

(Feketelak.)

Kis János,
világtalan rokkant.

A jó gazda holtig tanul.

A föld már kezd kibujni hótakarója alól. Langyos szellő lengedez a fák közt. A napnak is van már ereje. Olvad a hó.

Mihály gazda Peti fiával együtt a kertben dolgozik. Szedegetik a hernyófészkeket a fákról. Láttatok-e már száraz levélsomókat télen a fák koronáján? No, azok a hernyófészkek! Mihály gazda kezében hosszú rud van. A rud végén vidáman csattog a hernyózó-olló. Bezzeg Mihály gazda az olló két éles ága közé fogja a hernyófészkes gallyacs-kát, egyet ránt a rud mellett lecsüngő zsine-

gen s a gallyacska a hernyófészkekkel együtt az ollóban marad. A gazda ezután odaéjt a hernyófészket Peti elé. Peti függőn fölkapja és viszi az odább füstölő tüzrakáshoz. Beladobja.

— Adjon Isten, szomszéd! — köszön a kerítésen túlról valaki.

Vékony András gazda volt.

— Adjon Isten! — fogadja a köszönést Mihály gazda.

— Mit dolgoznak, szomszéd?

— A gyümölcsfák ellenségeit pusztítgatjuk, — hangzik a válasz.

— A gyümölcsfák ellenségeit? Ugyan mit érthet ilyenkor a gyümölcsfáknak? Hiszen még a rügyek sem feslenek.

— No, akkor bizony elkészünk a védekezés-sel, ha megvárjuk, míg kibujnak a levélkék a rügyekből! Megnézhetnénk, mi maradna a gyöngye levélkéből, hogyha már most el nem égetnénk a hernyófészket ártalmas lakóikkal együtt! — beszél Mihály gazda s közben ugyancsak dolgozik kezében a hernyózó-olló.

Majd megint András gazda veszi át a szót:

— Talán bizony azt hiszi kend, szomszéd, hogy hernyók vannak azokban a száraz levelekben?

— Biz én ezt nemcsak hiszem, hanem tudom is!

— Ugyan már no! Fát aztán honnan tudja kend?

— Honnan? Mindjárt felelek én erre is, — mondja Mihály gazda.

Azzal csendesen szól valamit Peti fiának. Peti sarkon fordul és szalad befelé a házba. De csakhamar künn terem ismét a kertben. Egy kisebbfajta uborkásüveget szorongat a kezében. Az üvegen papirosfedő van.

Mihály gazda elveszi az üveget Petitől s odamegy a kerítéshez, ahol szomszédja áll.

— Csak nem savanyu uborkával akar megvendégetni, szomszéd? — tréfálkozik András gazda.

— Nem ám! — Nem uborka van ebben az üvegben, hanem néhány ilyen hernyófészkes amelyet a saját kertjében is eleget láthat szomszéd a fákon.

Vékony András átveszi az üveget a kerítésen. Kezdi forgatni, nézegetni. No, van is azon nézni való! Apró hernyók nyüzsögnek a száraz levelek közt. A szobában a meleg kály-

mellett állott az üveg. A meleg kicsalta a hernyókat fészükéből. Azt gondolták, hogy itt van már a tavasz. De bizony csalódtak, mert nem találtak friss hajtású leveleket amiken ellakmározhattak volna!

András gazda csak nézi, nézegeti még egy darabig a hernyókat. Végre megszólal:

— Okos ember kend, szomszéd! Követem a példáját.

Másnap már Vékony Andrásék kertjében is volt ám sürgés-forgás! Dolgozott a hernyó-zó-olló ott is. Füstölgött a tűz. Perzselődtek, égtek a hernyófészkek.

— Hát bizony nem csak a jó pap, hanem a jó gazda is holtig tanul! — gondolta magában András gazda.

Kadocsa Gyula.

Apróságok * Adomák

Tudósok ítélete a fehér kenyér értékéről.

A párizsi legfelsőbb egészségügyi tanács erélyesen állást foglalt a tiszta fehér kenyér élvezete ellen. Megtiltotta mindazokat az eljárásokat, amelyek a búzát a szokottnál is jobban megfinomítják és így a lisztet és kenyeret még fehérebbé teszik. Paget Lillei professor, az egészségügyi tanács megbízásából kísérleteket végzett az ilyen mesterségesen megfehérített kenyérről. Azok a tengeri malacok, amelyeket ilyen kenyérral etettek, hat héten belül mind elpusztultak, azok a malacok viszont, amelyek rendes, nem teljesen fehér kenyeret kaptak, teljes erőben és egészségben élnek tovább. Az ilyen, tiszta fehér kenyérből rendkívül fontos vitaminok hiányoznak. Együnk tehát barna kenyeret!

Rokonság.

— Ha jól tudom mi távoli rokonok vagyunk.

— Lehet, hogy igaza van. Maga tehát tartsa a rokonságot, én pedig tartom a távolságot.

Felebarátság.

— Miért vered azt a gyermeket? Nem tanultad, hogy felebarátainkat szeretnünk kell?

— Ez nem felebarátom, ez az öcsém!

Tanácsadó

Többeknek. Igen gyakran előfordul, hogy a tanácskérő előfizetőink egy levélben több s egymástól teljesen független kérdésben kérnek tőlünk tanácsot. Természetes dolog, hogy a különböző kérdések miatt ugyanannyi szakértőnkhez kell fordulni, mint ahány kérdés van feltéve. Ezért tehát közöljük az érdekeltekkel, hogy a tanácskérés miatti 20 Lej annyiszor számítandó, ahány különböző tartalmu kérdésben kérnek tőlünk tanácsot, tehát ha valaki egy levélben 3 kérdésre kér tanácsot, 60 Lej küldendő be. Ezenkívül tanácsos minden kérdést külön papírra írni, mert akkor azonnal átadhatjuk szakértőinknek s nem kell egyik szakértőnek a másikra várnia.

Lesoványodott, erőtlén, vérszegény tüdőbajos betegek részére áldás a Grasin erőtápszer. Lapunk hátlapján levő hirdetésükre felhívjuk figyelmét.

Cs. F. Nagyzerénd. Adjanak be a kérelmet a község lakosságának nevében a megye állandó választmányának elnökéhez és a vármegyei prefektushoz. Kérésükben adják elő, hogy községük közigazgatása rosszul megy, mert nincs jegyzője. Ezen az alapon kérjék a jegyzőválasztás sürgős napirendre tűzését. Ha kérésük teljesítését megtagadnák, forduljanak panasszal a tartományi igazgatóságához és a helyi felülvizsgálati bizottsághoz, amely a tartományi igazgatóság mellett működik. Sajnos a jegyzői állások betöltésénél nem mindég a közérdek, hanem sokszor a politika érvényesül.

Előfizetők Galambfalva. Ami a papi teendők teljesítését illeti, forduljanak az egyházi főhatóság-hoz és kérjék, hogy papjuk betegségének tartamára, illetve annak nyugdíjazásáig rendeljen ki egy helyetteset. — A társulati legelők a legelő törvény 1-ső szakasza értelmében ezen törvény hatálya alá vannak rendelve. A törvény 20-ik szakasza értelmében ezen legelők is a 4-ik szakaszban előirt üzemterv alapján kezelhetnek. Az üzemtervet a gazdasági felügyelőség személyzete készíti el, természetesen díjazás mellett. Így tehát a tehenek után kivetett illeték jogos.

A Földhitelintézet még nem kezdte meg működését s így kérdéseire választ egyelőre nem adhatunk. Kísérje figyelemmel lapunkat s ha valami esemény ez ügyben történik, azt közölni fogjuk.

Sz. J. Amennyiben a községi tanács jogerősen fel lett osztatva, a régi állandó tanácsstagoknak csakis a felosztatás napjáig volt joga a költségvetésben felvett fizetéshez. Amennyiben az ideiglenes tanács csak február hó 25-én alakult meg, a tagok fizetése is csak ezen naptól kezdődőleg utalható ki. — A községi bíró és pénztárnok szabálytalanságot követtek el azáltal, hogy egy községi alkalmazottnak több fizetést utaltak ki, mint amennyire az megszolgált. A számviteli törvény 117. szakasza értelmében az alkalmazott által felvett fizetés-többlet annak következő havi illetményéből levonandó. Amennyiben ez nem volna lehetséges, a különbözetet a bírónak és pénztárnoknak meg kell téríteniük az idézett törvény 224. szakasza értelmében. — A községi bíró napi-díját és utazási költségét a köz-

ségi tanács állapítja meg és ezekre a bírónak a községen kívül tett kiszállás alkalmával törvényes joga van. Amennyiben a bíró egy hivatalos íratban olyan egyéneket is felvesz, akik az eljárásban vagy a helyszínen nem vettek részt, okirat hamisítást követ el, és az ügy a kir. ügyészségnek jelentendő.

Gy. B. Sepsiszentgyörgy. A gyöngyajak nem azonos az árvacsallánnal. A gyöngyajak magasra nő, majdnem embernyi magasságra, míg az árvacsallán törpe marad, rendszeren csak egy-két arasznyira nő meg. Míg az árvacsallán levelei szivalakuak és a csipős csalánra emlékeztetők, addig a gyöngyajak levelei tenyeresen osztottak. Az árvacsallán virágai nagyok és fehérek, a tarka árvacsallánál pirosak, addig a gyöngyajak virágai aprók és rózsaszínűek.

N. Gy. S. Azt írja, hogy gyümölcsfáit a szu rágja, de a további leírásból nem lehet kivenni, hogy miféle szu, sőt kétséggel támad aziránt, vajjon tényleg szu teszi-e a kárt? Amit Ön ír, hogy: „a fák legvékonyabb ágain apró verhenyes foltok látszanak, amelyek tavaszra kendermagnagyságúra megnőnek“, az nem vonatkozhatik a szura. Az a gyanum, hogy azok a veres foltok talán egy gomba terméstermői (Nectria?), amely gomba a már elhalt ágakban tenyészik.

Ha tényleg szu bántja a gyümölcsfáit, akkor a fa kergén apró kerek — kölesszem nagyságú — lyukakat kellene látni és a kerg lefejtése után sajátságos, jellemző rágott moneteket kell látni, amiket a szubogár vagy az álcája kirágott a fából. Ha ez az eset forog főn, akkor egyrészt a téli permetezéssel másrészt a „fogófák“ fölállításaival lehet védekezni.

Tessék gyümölcsfáit még a rügyfakadás előtt 3 héttel 10%-os dendrinnel jól megpermetezni, ezzel első sorban megvédheti gyümölcsfáit úgy a kárt okozó rovarok, valamint a betegséget okozó penészek ellen is. A beteg és száraz ágakat vágjuk le és égessük el. A szu ellen pedig még a „fogófák“ fölállításaival lehet védekezhetünk. Ez alatt azt értjük,

A repülőgép, száguldó autó korában jó idegekre van szükség. Az idegeket erősíti, az izmokat acélozza a reggelihez és uzsonnához 2 kávéskanál Ovomaltine.

~~~~~
 hogy a petéző nőstény szubogár odacsalogatása végett vadalma, körte, tölgy-, bükk vagy vadgesztenye lombos vastag ágait májustól augusztusig, amikor a szu petézik, a földbe tüzeljük. A nőstényszú ezeket a hervadó fákat előszeretettel keresi föl a petezés céljából s így elterelhetjük a szu kártevését a gyümölcsfáinktól. Ha elmúlt a szubogár rajzása (junius szeptember között), akkor főliszodjuk a fogófákat és el-égetjük azokat.

P. B.
D. J. Gy-né. Ha egyszer már beadta betékönyvét és iratokat, most másodszer nem kell beadnia. A postatakarékbetékekkel, ugylátszik, baj van, a két állam tárgyalt egymással s a lapok szerenit el is intézték egymás között a dolgot. Két koronát egy lejbe számítottak s valami csekély kamatot is ígértek, de a kifizetés ennek dacára évek óta késik s nem lehet tudni még, hogy mikor történik meg a tényleges kifizetés. Ha erre vonatkozólag újabb fejlemények következnek be, azt lapunkban minden külön érdeklődés nélkül is közölni fogjuk.

Sz. S. ny. református lelkész. Hogy a segélyalapra vonhatnake le és milyen alapon, azt tessék az egyházkerületétől megkérdezni. Minden egyház köteles az állami és az 1930-ban életbeléptetett utadót is levonni ebből az összegből, amit alkalmazottjának és nyugdíjasának kifizet. Ezen összeg után természetesen Marosszentkirályon nem adóztatható meg, de ha ott birtoka vagy más jövedelme van, azt ott külön adózzák meg. Az összjövedelmü vagyis globális adót községében vetik ki és itt az összes jövedelem után róják meg. Ez egyébként egy külön állami adó.

P. B. Ha felmondtak, akkor jár a három havi fizetés a kinevezetteknek. A két év alatt befizetett nyugdíjjárulékhoz csak akkor van joga, ha a rendelkezés erre is kitorjed.

K. J. gépész. 1. Az üzemterv elkészítése a közbirtokossági erdőkre nézve feltétlen kötelező. Az üzemterveket rendszerint az állami erdőmérnökök készítik el, elkészíthetők magán erdőmérnökökkel is, akiknek erre meg kell van az engedélyük. Utóbbiak csöbben és gyorsabban szoktak dolgozni. Közvetítést szívesen vállal a Magyar Nép.

2. Az üzemterv elkészítésének taxái az állami erdőmérnökök számára szabályozva vannak a Directoratul Ministerial Cluj által kiadott Buletinul Oficial 1931 febr. hó 12-én kelt 5. számában közölt tarifában.

E szerint a 700 k. h = 403 Hektáros közbirtokossági hegység erdő üzemterv elkészítésének Hektáronkénti taxája:

a) ha az erdő se felmérve, se felbecsülve nincs 317 Lej;

b) ha az erdőnek megvan a föld térképe, de fatömege felbecsülve nincs 184 Lej;

c) ha csak a régi hatályon kívül helyezett üzemtervet kell át-
 dolgozni 124 Lej.

A fenn említett Buletinul Oficial (5. szám 1931.) egyébként 15 Lejért megkapható a Directoratul Ministerialnál Clujon.

3. Minden erdőbirtokos (az államot kivéve), tehát a közbirtokosságok is az évi vágások megkezdése előtt tartoznak — tarré vágással eszközölnödő használat esetén — Hektáronként 3000 Lej felújítási biztosítékot letenni, az illetékes adóhivatalnál. — Ezen biztosíték a felújítás után számított 3 év múlva egyszerű kérelem alapján, mi az erdőgondnoksághoz terjesztendő be, vissza lesz fizetve, illetve az erdőgondnokság tartozik a letéti nyújtát (recepisa) kiadni a letett összeg felvétele végett, feltéve, hogy a közhasznált vágásterület teljesen biztosan fel van újulva. Ennek megállapítására az erdőgondnoki illetékes és köteles és pedig minden költség felszámítása nélkül.

A. F. A közbirtokosságok sem voltak és ma sincsenek állam által kötelezve arra, hogy az erdeiknél alkalmazott szeméretnek lakást adjanak. E szerint az említett erdőgondnokság (Ocolul Silvic) azon rendelke-
 se, hogy a közbirtokosság az er-

elyezett hatósági-erdőszolgának (durar) lakást adjon vagy esetleg lakbért fizessen, törvénytelen szabályellenes. Az pedig, hogy a közbirtokosságot megfenyegette, az, hogy a követelmény nem megfizetése esetén tőle „minden orvosi intézkedést megvon”, — nem annyira, mint hivatalos hatalommal való visszaélés, a mi ellen jogorvoslat. Ennek biztosítása végett célszerű volna az erdőgondnokságtól írásban kikérni a lakásadásra vonatkozó intézkedést, hogy az ügyet ennek segítségével a kolozsvári felettes erdőgazdálkodási hatóságnál az erdőgondnoksággal szemben végérvényesen eldöntsék, amit készséggel vállalkozunk. Felvilágosításképpen még megkérjük, hogy a hatósági erdőszolgákat az állam fizeti a biróságtól beszédett őrzési illetékekből (taxe de paza). Amennyiben tehát az említett erdőszolgák jogja volna lakásra is, úgy a lakást, — vagy a lakbért a hivatalos köztől kell követelni. De semmi köze sem a közbirtokosságtól.

S. Szatmár. A beküldött leveleiből megállapítottuk, hogy az Ön házigomba, mely igen vértelmes. Munkatársunk épen kért a „Magyar Nép” számára a hosszú cikket írni a házi-állattartásról és annak kiirtásáról. Ön levelére való tekintettel a cikket megsürgöttük és az talán a jövő számban meg is fog látni, hogy minden olvasónk megelégedett belőle. Kísérje figyelemmel a legközelebbi számainkat.

M. A. Elég könnyelmű gondolkozott eleddig, hogy betegségével nem fordult orvoshoz. Ezen elhanyagolás esetében minél később áll be a javulás. Teljesen felesleges írásztal mellől tanácsot, midőn módjában áll közvetlenül segítenie magán. Kérjük megemlíteni, hogy betegsége oka tényleg az, amire gondol és csak az a csodálatos, hogy erre reájött és mégsem tudott fordulni önmagán. Mielőbb forduljon orvoshoz! **Dr. G. E.**

J. Aranyér operáció abban az esetben szükséges, ha a betegnek kellemetlenséget csinál, ha nagyon nagy, ha sokat vérzik, ha nagyon fájdalmas stb. A nagy fájdalom miatt nem lehetetlen, hogy a műtét szükségessé vált, ami ha-

sonló fájdalmakkal jár, mint a minőket leír. A harmadik betegsége hólyaghurut lehet, — amit könnyen eldönthet, ha orvossal megvizsgáltatja magát. **Dr. G. E.**

P. M. Rövidség okáért közlöm, hogy az emlődagant elosztatására semmiféle belső és külső orvosság nincsen. Mivel többféle emlődagant van, szükséges orvoshoz fordulnia, aki vizsgálat alapján megállapítja, hogy a dagant jóindulatú-e, vagy sem? Előbbi esetben nem okvetlen, utóbbi esetben okvetlen szükséges a műtét. **Dr. G. E.**

Cs. J-né. Ugy látszik, hogy nemcsak a gyomorsósav-túltengés gyanúja áll fenn, hanem más bántalom a gége, vagy a nyelöcsőrészéről. Ezt ugy lehetne eldönteni, ha szakorvossal is meg tudná magát vizsgáltatni. Sajnos, hogy a nagyon sok betegségnél előforduló hasonló tünetek miatt határozott és érdemleges feleletet levelére adni nem tudok. Korát tekintve, nem ártana a vérereket is figyelembe venni. **Dr. G. E.**

Farkas-torok. Azon fejlődési rendellenesség, amelyen csak sebészeti úton lehet segíteni. Sokáig nem szabad késlekedni, mert alapvető az, hogy lehetőleg korán kell a műtétet végrehajtani. Ingyenesen a műtétet csak a sebészeti klinikán végezhetik el, de az ápolási napokért ott is fizetni kell. Legjobb lesz, ha szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve közelről bejönnek s a sebészeti klinikára mennek. **Dr. G. E.**

B. J. 150. A házasságkötés sohasem évül el, tehát ha Ön hét éve külön van, az még nem jelenti a házasság jogi elévülését. Épen ezért igyekezzék törvényesen elválni és újra megházasodni törvényesen a mostani feleségével.

M. L. Ha úgy találja, hogy az illeték sok és a többi örökösöket terheli, úgy csak per útján érvényesítheti igényét, de először ki kell fizetni az összeget a kincstárnak.

K. A. Az Erdélyben érvényben levő kereskedelmi törvény értelmében a kiskereskedők nem kötelesek könyveket vezetni és a pénzügyi hatóságok nem is kérhetik tőlük. Lovelében az említett 20 lej helyett csak 6 lej volt, a 14 lejt kérjük beküldeni.

Szerkesztői üzenetek

A múlt év folyamán az összes hátrálékos előfizetőinket felszólítottuk, illetve mindenkinek küldtünk egy kitöltött postautólevényt, amelyben a hátrálék pontosan fel volt tüntetve. Nagyon sok derék előfizetőnk volt, akik ezen postautólevény felhasználásával rendezték hátrálékukat, azonban vannak olyanok is, akik elmulasztották ezt. Ismételtén felszólítunk tehát minden olyan előfizetőt, aki ilyen utólevényt kapott s eddig nem küldte be a pénzt, hogy gondoskodjon hátráléka rendezéséről, mert mi a legnagyobb örömmel küldjük bárkinek a lapunkat, de nem kívánhatók tőlünk, hogy hosszú időn keresztül fizetés nélkül tegyünk meg. Naptárkészletünket kiegészítettük s módunkban áll minden olyan előfizetőnek elküldeni, aki ezután küldi be a hátrálékot. Természetesen a naptárküldést nem biztosíthatjuk a végtelenségig, de jelenleg az a helyzet, hogy mindenkinek, aki nincsen hátrálékban, vagy legalább március végéig fizet, elküldjük. Tehát még van alkalma az összes hátrálékosoknak a naptár megszerzéséhez, csak igyekezzenek a pénz beküldésével.

Cs. J. Erdőfüle, **Cs. D.** Gálospetri, **B. A.** Homoróddaróc, **B. F.** Obéba, **Sz. J.** Gyergyószentmiklós, **F. F.** Fiátfalva, **N. S.** Kövend, **A. Gy.** Torda, **Gy. F.** Szalacs, **J. V.** Nyújtód, **B. J.** Nádas, **G. J.** Arapaták, **G. N. L.** Torja, **D. I.** Papole, **L. F.** Zsögöd, **U. I.** Mezőköbölkút, **B. D.** Szentmaragitta, **L. D.** Csikszentsimon.

Itt felsoroltak az új előfizetőkhöz lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

K. K-né. A gyöngyajakteát sajnos, jelenleg nem tudjuk elküldeni, mert teljesen elfogyott. Ellenben körülbelül két hónap múlva ismét lesz s akkor lapunkra való hivatkozással sziveskedjék **Dr. Nagy Árpád** gyógyszer-tárához fordulni Cluj-Kolozsvár, Calea Mitor (Monostori-ut) 39.

VEGYE TUDOMÁSUL, hogy március 15-én **100.000** lej, március 25-én **200.000** lei és **április 1-én 1 millió** lej **lőnyeremény kézzpénzben** kerül kisorsolásra a **kolozsvári Menő Egyesület** sorsjegyek huzási napjain.

Ha szereli családját és feltű jövőjét, akkor sietve rendelje meg a Sorsjegyirodában Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16. szám szerencsés sorsjegyét, mert különben elszalaszlja szerencsését, pedig milliomos is lehet. — Ha 117. — leit postán beküldi, a Sorsjegyiroda azonnal ajánlott levélben fogja elküldeni a sorsjegyet,

Nyereményeket garantálja és fizeti Banca Albina Cluj-Kolozsvár

Nyárádcsikfalva. Beküldött tudósítását a legjobb akarat mellett sem tudjuk leközoelni, mert nem értjük meg az abban foglaltakat. Annyit kivettünk soraiból, hogy a csendörök elverték néhány embert, de nem tudjuk miért? Kérjük küldjék be még egyszer tudósításukat, de értelmesen és olvashatóan leírva, mert ilyen híreket pontosan, a tényeknek megfelelően kell közölnünk, nehogy a sajtótörvénnyel kerüljünk összeütközésbe.

Gálospetri. Jegyzőjük erőszakosságát a felsőbb hatóság révén kell megakadályozni. A levélből azt látjuk, hogy a falu népe megteszi a magáét. Különbén kár, hogy névtelenül írt. Ilyen dolgokban vállalni kell a felelősséget.

Csernátón. Ilyen hosszú cikket, sajnálatunkra, nem tudunk közölni. Ha a cikk főgondolatait külön-külön kidolgozná, szívesen foglalkoznánk a kérdéssel.

N. S. Mezőpanit. Az ön által leírt véres verekedés olyan szomorú színben tünteti falujának fiatalosságát, hogy le sem merjük a „Magyar Nép”-ben az erről szóló tudósítást közölni. Sajnálatos, hogy magyar faluban ilyenmi is megtörténhetik! Az ilyen faluban a felnőttek is hibásak: miért nem tanítják becsületre a garázda ifjúságot?

V. J. Olthéviz. Verseit elolvastuk. Azt a tanulságot vontuk le belőlük, hogy írójukban van költői tehetség. Küldjön be új verseket, azokból, amiket legjobbaknak tart, hadd egészítsük ki iktóletünket. Helyesen tenné, ha kis önéletrajzot is mellékelne hozzájuk.

A kövélkező befolyt pénzeket nyugtázzuk: Cs. B. Temesvár 200 (ebből 30 lej tűzkárosultaknak), B. I. Balog Gyergyóremete 175, Cs. I. Ervasad 175, id. N. J. Er-

olaszi 175, A. B. Alsószentmihály 170, K. J. Gidófalva 170, Cs. J. J. Szapárfalva 175, D. A. Nyárádcsikfalva 160, ifj. Sz. M. Ombód 175, Sch. V. Kálmánd 170, G. J. Szentpál 175, L. K. Darmanesti 345, K. F. Bihar 170, T. S. Szárhegy 175, Sz. S. Talmács 175, Sz. K. Mezőbergenye 175, S. G. Köszegremete 175, A. Gy. Gerendkeresztur 175, O. F. Lécfalva 175, B. M. Mocs 175, T. S. Korond 175, A. P. Bözödújfalva 175, M. M. Olasztelek 170, D. M. Köpec 175, K. D. Dányan 457, B. I. keresk. Zajzon 170, S. J. Szatmár 170, Sz. S. Balomér 175, id. P. L. Börvény 170, N. I. Gy-é Gyergyóremete 50, V. J. Székelytamásfalva 170 lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Hidegen kenhető oltóviaszt prima minőségben kgként 120 lejért szállít **Török Pál Cluj-Kolozsvár.**

Fordson szántógép, buzavetőgép, fűkaszáló, eladók. Malomhoz feleltársat keresek, kovácsműhely bérbeadó. **Murvai Samu, Săcueni-Ujszékely, j. Odorheiu.**

Egy darab 10 hónapos és egy darab 4 hónapos valódi „Báznai” jöminőségű apasertés növendékeimet megvételre ajánlom. **Nagy Elek, Vánatori-Héjjasfalva, jud. Târnava Mare.**

Jókarban levő 40—45 lóerős szivógázmotort keresek részletfizetésre. Arájanlatok **Rákossy Bálint, Boiu-Nagubun, p. Vanatori** címre küldendők,

Szőlőkezelő, ki a szőlőrázást és mezőgazdasági nagy gyakorlattal és kiközdési bizonyítványokkal kezlik, állást keres. Szíves résések: **S. Gy. Pankó, Aradmegye** címre küldeni.

Eladó fajtiszta, törzkö Rhode Island, Red, L. Chaki Campbell és indiai nyésztojás. 1 darab 15 lejen ezen fajtákból eladó tojások. **Técsy baromfitelep, Lăposului-Magyarlăpos, mes.**

Eladó 1 drb. 930 mm-es gyártmányu 2 éves golyógyas cséplőgép MAV. beattorral, vagy használt traktorral, kedvező feltételek. Cim: „Industria-Economica” Timisoara-Temesvár.

Falusi nőt vagy leányt aki háztarásomban minden állandó otthont talál. Megután az állás azonnal elfogadható. **Róm. kath. plebánia, Mică-Kiskapus, j. Târnava Mare.**

Gazdasszony, perfekt egészséges, szorgalmas, háztartásban jártas, küldje nyitványait **Lázár László, Iliia-Marosillye, jud. Hunedoara.**

Virágmagvak, veteményes magvak, virággumók, bokorfutórozák, diszcsérjék, tojások jutányosan. Arjegyzei: **Gáspár műkertész, E. Olthéviz, jud. Târnava Mare.**

Amerikai fehér Legyőrös Rhode Island-i tojás, egy napos csibe, évi felüli tojás után tojók **Künnle József, gazda, Lujza Fajbaromfi, Far. Gheorghe — Sepsiszentgyörgy.** Kiszagdáknak reklám árakotló alá (15 tojás) 300 lej.

A szerkesztésért felelős: **GYALLAY DOMONKOS**

Szabadalmi törvény megjelent magyar nyelven, letban a nemzetközi egyezmény és sok hasznos tudnivaló. Ára előre fizelve 50 lej. 65 lej.

VASS A. szabadalmi Cluj-Kolozsvár, Str. Dacia (volt Fellegvár). Könyvkereskedésekben is.

Cserepet, fölőgázzal égetett,
fagyállót, tartóst

»Terrasit« nemes vakolatot, tem-
plok vakolásához, mely szintartó,
viharálló, javítást nem igényel.
Cementlapot izléses kivitelben, kü-
lönböző színben és motívummal
előnyösen szállít a

HERCULES S. A.
Dicsőszentmárton-Dicsőszentmárton.

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virág magvak
here magvak
takarmányrépa magvak
legmegbízhatóbb minőségben

szőlő, gyümölcs és állatvé-
delmi anyagok, mindennemű
gazdasági cikkek

MEZŐGAZDÁK
Kereskedelmi Részv.-Társ.

Alapítotott az 1900. évben **ARAD** Alapítotott az 1901. évben
Árjegyzék kiváratra ingyen!

Szeinel Eszter:
**CUKRÁSZAT
ÉS HIDEG BÜFFÉ**

II. bővített és javított kiadás
ára 140— Lei.

A könyv új kiadásában nemcsak a
csinos, izléses tálalást tanítja meg
tökéletesen, de a takarékos és kiadós
főzésre, még a vendéglátásnál is.
Ebből a szempontból is hézagpótló
munka, mely minden háztartásnak
nélkülözhetetlen. A könyv nemcsak
kötűnő tanítási módszere, pontos
utbaigazításai, legmodernebb recept-
jei, de olcsósága miatt is nagy ked-
veltségnek örvend.

Főbizományos a
MINERVA könyvkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria - Deák F.-u. 1.

Biró Vencel:
KESERŰ SERBET

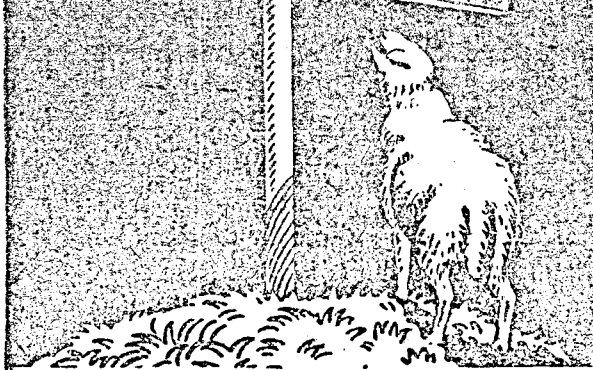
Ára 80— Leu.
Új történelmi regény a török hódol-
tság korából. A kiváló történettudós
ezuttal izgalmas meseszövev kere-
tében tárja elénk a kor történetét.

A pénz előre beküldése ellenében
portómentesen küldi a
MINERVA
KÖNYVKERESKEDÉS
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
Deák Ferenc-u. 1. sz.

Égyetlen darab

DISTOL
EXPRES

*biztosan meggyógyítja
a mételyes juhok
Darabja 14 Lei.*

**ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL**

**KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁROKBAN ÉS OROGÉRIÁKBAN
SÜLLERKATI, FREDERIC SPODHEIM & Co.**

BUCUREȘTI - B-D. ELISABETA 55

Kolozsvári

**Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőszentmárton,
Dicsőszentmárton, Alba-Julia-
Gyulafehérvár, Târgu-Murás-
Marosvásárhely, Oradea-Nagy-
várad és Timișoara-Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely-
megyei Tak.-pénztár Odorheiu-
Székelyudvarhely és Cristur-
Székelykeresztur, Szászrégen-
vidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-
Szászrégen, Népbank Rt. Huedin-
Bánffyhungyad és Szamosújvári
Hitelbank Rt. Gherla-Sz.újvár.

Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végez.
Árutáktárai a vasut mellett.

Lesoványodott, erőtlén.
vérszegény, lüdbajos
betegek részére áldás e

„GRASIN”

erőlápser. — Étvágy ja-
viló, erősítő, vérképző
hatása szembetűnő.

Kapható: gyógyszerüzletekben és Dr. Nagy Árpád gyógyszerüzletében
Cluj-Kolozsvár, Calea Moşilor. — Egy doboz 120 lei. Postán küldve
135 lei. Egy teljes kurához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvétellel.
Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

RADIUMCHEMA

RHEUMA ISCHIAS
IZÜLETI GYULLADÁSOK
IDEGBAJOK
ISZÁBA, BÉNYULÁS
ÉRLEMESZÉSEDES NŐI BAJOK
GOLYVA, CUKORBAJ
MIGREN, BÓRBAJ
**SZIV-, GYOMOR-, LÉP-, MÁJ-
VESE-HASBANTALMNAK**
**TÜDŐ-TUBERKULOTI-
KUS, MEGBETEGEDÉ-
SER, ASTHMA STB. STB.**

RADIUMCHEMA

LEGZEST ELÉNKITI
VERELLATÁST FOKOZZA
ANYAGCSERÉT SZABÁLYOZZA
**IDEGEKET KI-
EGYENSÜLYOZZA**
**MÉRGEZŐ ANYAGO-
KAT ELTÁVOLITJA**
**GYULLADÁST GÁTLO ÉS
FELSZÍVÓ HATÁSA VAN**
**MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉT
SZABÁLYOZZA,
FAJDALMAT CSILLAPIT**

RADIUMGYÓGYPARKNAK

Beszerezheti és ingyenes felvilágosítást nyerhet:

St. Joachimsthall „Radiumchema” romániai igazgatóságánál
ARAD, Str. Consistorului (v. Bathányi-utca) 31.

**Akinek rádiója van, vagy akar vásárolni,
ne mulassza el az alábbi könyvek beszer-
zéséről gondoskodni, mert ezzel rádió
ismereteit a leghatásosabban kiegészítheti:**

Balogh Arthur: Kristály detektoros rádió készülék	96 lei
Horváth László: A rádió amatőr kézikönyve	— — 170 „
Khayll és Rada: A rádió ujdonságai 1926—1929-ig	17 „
Milakovszky László: A rádiótelefon-készítése	— 96 „
Molnár János: A rádiótelefon elméleti és gyakorlati ismertetése	— — — — — 204 „
Dr. Vajda Béla: Rádióismeretek	— — — — 25 „
Zakariás: A rádió vezérfonala	— — — — 96 „

Megrendelhető a „MINERVA” R.-T. könyvesboltjában
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1 szám.

Ha rádiót akar vásárolni, kérjen árjegyzéket
a „MINERVA” R.-T. rádióosztályától
Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám.

Modern méhészeti eszközök
műlöp. valódi méhviaszból paten-
sodrony anyarács legolcsóbban
beszerezhető

DZIERZON-méhészeti, Oradea—Nagyvárad

Cséplőgép eladás.

Culpiu de Campie - Mezőkölpöny
(Maros-Torda m.) községben 1931
március 9-én délután 4 órakor
megtartandó nyilvános bírói árverés-
sen eladás alá kerül

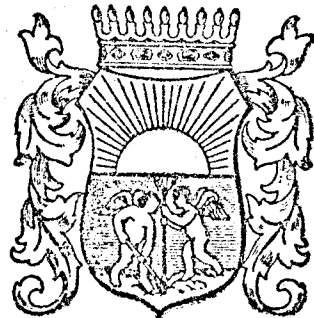
két cséplő-garnitúra

a hozzátartozó Hoffer-Schranz, vala-
mint Kállay gyártmányú benzín-
motorokkal együtt.

Az érdeklődők figyelmét arra hi-
vom fel, hogy a vételár az árverés
befejezése után azonnal lefizetendő.

Cristur-Szekelykeresztur, 1931 feb-
ruár 24-én.

Dr. Fodor Boldizsár,
ügyvéd.

Gyümölcsfaoltványok

diszfák, diszcserjék, rózsaék, szőlő-
oltványok, amerikai alanyvesszők
legjutányosabb beszerzési forrása
gróf Bethlen László faiskoláján
és szőlőoltványtelepénél Reteaz-
Rettes, jud. Someş